

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Αυτό το Παράρτημα Διπλώματος ακολουθεί το υπόδειγμα που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO/CEPES. Στόχος του παραρτήματος είναι να παράσχει επαρκή ανεξάρτητα στοιχεία για τη βελτίωση της διεθνούς «διαφάνειας» και τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.τ.λ.). Σχεδιάστηκε για να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου στον οποίο επισυνάπτεται αυτό το παράρτημα. Στο παράρτημα αυτό δεν θα κρίνεται η αξία και δεν θα υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση. Θα υπάρχουν πληροφορίες και στα οκτώ τμήματα. Όπου δεν υπάρχουν πληροφορίες, θα δίδεται η σχετική εξήγηση.

1. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΚΑΤΟΧΟΥ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 1.1 Επώνυμο:
- 1.2 Όνομα:
- 1.3 Ημερομηνία γεννήσεως (ημέρα/ μήνας/ έτος) -Τόπος- Χώρα:
- 1.4 Αριθμός φοιτητικής ταυτότητας ή κωδικός:

2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

- 2.1 Ονομασία του τίτλου σπουδών και ο συγκεκριμένος τίτλος: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ
- 2.2 Κύριος τομέας σπουδών για την απόκτηση του τίτλου: ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
- 2.3 Ονομασία και καθεστώς του απονέμοντος ιδρύματος: ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
- 2.4 Ονομασία και καθεστώς του Ιδρύματος (εάν διαφέρει από το σημείο 2.3) που παρέχει τις σπουδές: ΔΕΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ (ΑΦΟΡΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ FRANCHISING ΚΛΠ.)
- 2.5 Γλώσσα(-ες) διδασκαλίας/εξετάσεων: ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΑΓΓΛΙΚΗ

3. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

- 3.1 Επίπεδο του τίτλου: ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (Β' ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ)
- 3.2 Επίσημη διάρκεια του προγράμματος: 4 ΕΞΑΜΗΝΑ, 2 ΕΤΗ (24 ΜΗΝΕΣ), ΣΥΝΟΛΙΚΑ 120 ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ECTS
- 3.3 Απαιτήσεις εισαγωγής: ΠΤΥΧΙΟ Α' ΚΥΚΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ) ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΝΕΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΥΧΘΗΚΑΝ

- 4.1 Τρόπος σπουδών: ΠΛΗΡΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗ

4.2 Απαιτήσεις του προγράμματος: ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΕΠΙ (4) ΕΞΑΜΗΝΑ ΣΠΟΥΔΩΝ, Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΙ Η ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΕ ΣΥΝΟΛΟ (8) ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ [(6) ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ (2) ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ] ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ Η ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ 120 ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ECTS.

4.3 Λεπτομέρειες του προγράμματος: μαθήματα και οι ατομικοί βαθμοί/πιστωτικές μονάδες που ελήφθησαν:

Κωδικός μαθήματος	Τίτλος μαθήματος	Εξάμηνο	Πιστωτικές μονάδες (ECTS)	Βαθμός	Εξεταστική περίοδος
Υ11	Μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και στην εκπαιδευτική έρευνα	1 ^ο	10		Χειμερινού εξαμήνου
Υ12	Ψυχολογική προσέγγιση παιδιών με αναπηρίες: κοινωνική και μαθησιακή περιθωριοποίηση	1 ^ο	10		Χειμερινού εξαμήνου
Υ13	Εκπαιδευτική και κοινωνική ένταξη ατόμων με αναπηρίες	1 ^ο	10		Χειμερινού εξαμήνου
ΔΣ1	Διεπιστημονικό Σεμινάριο: Κοινωνικές διακρίσεις, δικαιώματα και ειδικές κοινωνικές ομάδες	1 ^ο	10		Χειμερινού εξαμήνου
Υ14	Ποιοτικές μέθοδοι και έρευνα δράσης στην ειδική και ενταξιακή εκπαίδευση	2 ^ο	10		Εαρινού Εξαμήνου
ΠΕ	Πρακτική άσκηση ειδικής αγωγής με εποπτεία και εργαστήρια ειδικής και ενταξιακής εκπαίδευσης	2 ^ο	20		Εαρινού Εξαμήνου
Υ15	Πολιτική και πρακτική της ενταξιακής εκπαίδευσης: διαπολιτισμική προσέγγιση	3 ^ο	10		Χειμερινού εξαμήνου
Ε11	Εκπαιδευτική πολιτική για ειδικές κοινωνικές ομάδες με έμφαση στην αναπηρία	3 ^ο	10		Χειμερινού εξαμήνου
Ε12	Η κοινωνική διάσταση της ανάπτυξης του παιδιού	3 ^ο	10		Χειμερινού εξαμήνου
Ε15	Εκπαιδευτικές πρακτικές και ετερότητες (μάθημα επιλογής από το ΠΜΣ Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα)	3 ^ο	10		Χειμερινού εξαμήνου
Ε13	Συμβουλευτική ψυχολογία σε ειδικές κοινωνικές ομάδες με έμφαση στην αναπηρία	4 ^ο	10		Εαρινού Εξαμήνου
Ε14	Η τέχνη στην ειδική αγωγή	4 ^ο	10		Εαρινού Εξαμήνου
Ε16	Θεωρία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (μάθημα επιλογής από το ΠΜΣ Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα)	4 ^ο	10		Εαρινού Εξαμήνου
ΜΔ	Διπλωματική εργασία	4 ^ο	20		Εαρινού Εξαμήνου
			ΣΥΝΟΛΟ 120		

4.4 Σύστημα βαθμολογίας και κλίμακα κατανομής των βαθμών: Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΟ 1 ΕΩΣ ΤΟ 10 ΚΑΙ ΟΙ ΒΑΘΜΟΙ ΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 6 ΕΩΣ ΤΟ 10 ΜΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ:

6 - 6,99 = ΚΑΛΩΣ

7 - 8,49 = ΛΙΑΝ ΚΑΛΩΣ

8,5 - 10 = ΑΡΙΣΤΑ

4.4 Γενική ταξινόμηση του τίτλου:

5. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ Ο ΤΙΤΛΟΣ

5.1 Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές: Ο ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΝΕΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟΝ 3^ο ΚΥΚΛΟ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ)

5.2 Επαγγελματικό καθεστώς: ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ (ΦΕΚ 2462-16/9/2014/τ. Β'), ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ.

6. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

6.1 Συμπληρωματικές πληροφορίες:

6.2 Άλλες πηγές πληροφοριών: Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ: [HTTP://WWW.UOA.GR](http://www.uoa.gr), Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ: [HTTP://WWW.ECD.UOA.GR](http://www.ecd.uoa.gr), Η ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ: [HTTP://WWW.MINEDU.GOV.GR](http://www.minedu.gov.gr)

7. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ

7.1 Ημερομηνία:

7.2 Υπογραφή:

7.3 Ιδιότητα: ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΠΡΥΤΑΝΗ Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

7.4 Σφραγίδα:

8. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

(Πηγή: «Δομές των Εκπαιδευτικών Συστημάτων και των Συστημάτων Αρχικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων στην Ευρώπη». ΕΥΡΥΔΙΚΗ/CEDEFOP/ETF 2003)

Η Ανώτατη – Τριτοβάθμια – Εκπαίδευση αποτελείται από δύο τομείς: τον Πανεπιστημιακό, ο οποίος περιλαμβάνει τα Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και την Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών, και τον Τεχνολογικό, ο οποίος περιλαμβάνει τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Οργανωτική παραλλαγή πανεπιστημιακής εκπαίδευσης αποτελεί το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.).

• Τεχνολογικός Τομέας – Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.)

Η Τριτοβάθμια Τεχνολογική Εκπαίδευση παρέχεται, κυρίως, στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) τα οποία είναι αυτοδιοικούμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) εποπτευόμενα και οικονομικά επιχορηγούμενα από το Κράτος, μέσω του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Τα Τ.Ε.Ι. διαφοροποιούνται από τα Πανεπιστήμια ως προς τον ρόλο τους, τον προσανατολισμό τους, τα διδασκόμενα μαθήματα και τα πτυχία που απονέμουν. Παρέχουν θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση επαρκή για την εφαρμογή επιστημονικών, τεχνικών, καλλιτεχνικών και άλλων γνώσεων και επαγγελματικών δεξιοτήτων. Τα Τ.Ε.Ι. δίνουν έμφαση στο να εκπαιδεύουν στελέχη εφαρμογών υψηλής ποιοτικής στάθμης, ώστε να είναι ικανά να συνδέουν τη γνώση με την εφαρμογή, να χρησιμοποιούν και να προάγουν τη σύγχρονη Τεχνολογία. Σήμερα λειτουργούν 15 Τ.Ε.Ι. σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας, ενώ μερικά Τ.Ε.Ι. έχουν και παραρτήματα, δηλαδή ανεξάρτητα Τμήματα σε άλλη πόλη.

Διαδικασία εισαγωγής

Η εισαγωγή των φοιτητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εξαρτάται από την επίδοσή τους σε εξετάσεις εθνικού επιπέδου που λαμβάνουν χώρα στη Β' και Γ' τάξη του Λυκείου.

Δίδακτρα – Χρηματοδότηση φοιτητών

Στα Τ.Ε.Ι. οι σπουδές και τα συγγράμματα είναι δωρεάν και υπό ορισμένες προϋποθέσεις παρέχονται, επίσης, σίτιση και στέγαση. Οι σπουδαστές δικαιούνται, επίσης, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και μειωμένο εισιτήριο στα δημόσια μέσα μεταφοράς.

Ακαδημαϊκό έτος

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου και λήγει την 5η Ιουλίου. Χωρίζεται σε δύο εξάμηνα.

Μαθήματα

Το πρόγραμμα σπουδών καταρτίζεται με ευθύνη του κάθε Τμήματος Τ.Ε.Ι. και περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, κατ' επιλογή υποχρεωτικών και προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, το είδος της διδασκαλίας κάθε μαθήματος, καθώς και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων, εφόσον μερικά από αυτά έχουν χαρακτηριστεί ως προπαιτούμενα άλλων μαθημάτων. Το πρόγραμμα σπουδών, επτά (7) ή οκτώ (8) εξαμήνων, προσαρμόζεται στον οριζόμενο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου κάθε Τμήματος. Κάθε εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει δεκαπέντε (15) εβδομάδες διδασκαλίας και ακολουθούν δύο εβδομάδες ως περίοδος εξετάσεων, για κάθε εξάμηνο. Στο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνεται υποχρεωτικά η πρακτική άσκηση -σε χώρους εργασίας- για έξι (6) μήνες τουλάχιστον, υπό την εποπτεία του Τμήματος.

Αξιολόγηση – Τίτλοι σπουδών

Οι φοιτητές αξιολογούνται από τον καθηγητή του μαθήματος με γραπτές δοκιμασίες και εργασίες, ώστε να εκτιμηθεί η πρόοδός τους, και με τελικές εξετάσεις σε κάθε εξάμηνο. Για να πάρει το πτυχίο του κάθε φοιτητής, απαιτείται: α) να έχει παρακολουθήσει με επιτυχία όλα του τα μαθήματα, β) να έχει εκπνήσει την πτυχιακή του εργασία, ο βαθμός της οποίας συνυπολογίζεται για τον καθορισμό του βαθμού του πτυχίου και γ) να έχει ολοκληρώσει με επιτυχία την πρακτική επαγγελματική άσκηση.

Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων. Ο κάτοχος πτυχίου Τμήματος Τ.Ε.Ι. μπορεί να ασκήσει επάγγελμα στον αντίστοιχο επαγγελματικό τομέα. Σε ένα τμήμα Τ.Ε.Ι. είναι δυνατόν να λειτουργούν και ειδικότερες κατευθύνσεις ή είναι δυνατόν ο σπουδαστής, επιλέγοντας για παρακολούθηση ορισμένα εξειδικευμένα μαθήματα, να προσανατολιστεί σε μία περισσότερο εξειδικευμένη περιοχή. Ωστόσο, το πτυχίο του Τμήματος είναι ενιαίο. Το πτυχίο των Τ.Ε.Ι. ισχύει χωρίς περαιτέρω διαδικασία πιστοποίησης.

• Πανεπιστημιακός Τομέας: προπτυχιακός κύκλος σπουδών

Σύμφωνα με το Σύνταγμα της Ελλάδος (Άρθρο 16, παράγραφος 5), η πανεπιστημιακή εκπαίδευση παρέχεται από το Κράτος σε ιδρύματα που είναι πλήρως αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Η κρατική εποπτεία ασκείται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ο γενικός στόχος της διδασκαλίας, στα Τμήματα των Πανεπιστημίων αποβλέπει στην υψηλή θεωρητική και σφαιρική κατάρτιση του μελλοντικού επιστημονικού και ακαδημαϊκού δυναμικού της χώρας. Στα προγράμματα σπουδών των πανεπιστημίων δίνεται έμφαση στη θεμελίωση, παραγωγή, ανάπτυξη και μετάδοση της επιστήμης και της τεχνολογίας, στη βασική και εφαρμοσμένη έρευνα καθώς επίσης και στην ανάπτυξη σύγχρονων μεταπτυχιακών σπουδών. Ο απώτερος στόχος της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης είναι η δυνατότητα προσαρμογής των πτυχιούχων στις συνεχώς μεταβαλλόμενες και αυξανόμενες απαιτήσεις του οικονομικού και κοινωνικού γίγνεσθαι. Υπάρχουν 23 Πανεπιστήμια στην ελληνική επικράτεια.

Τα Πανεπιστήμια αποτελούνται από Σχολές. Οι Σχολές καλύπτουν ένα σύνολο συγγενών επιστημών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκασία, για την επιστημονική εξέλιξη, αλληλεπίδρασή τους και ο αναγκαίος για την έρευνα και τη διδασκαλία συντονισμός. Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Το Τμήμα αποτελεί τη βασική λειτουργική ακαδημαϊκή μονάδα και καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο μιας επιστήμης. Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος οδηγεί σε ένα ενιαίο πτυχίο. Κάθε Τμήμα μπορεί να χορηγεί πτυχία που πιστοποιούν μία ή περισσότερες ειδικεύσεις του ενιαίου πτυχίου του. Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς. Ο Τομέας συντονίζει τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο της επιστήμης. Τα Πανεπιστήμια λειτουργούν και με ανεξάρτητα τμήματα τα οποία δεν υπάγονται σε Σχολές ή και με την ύπαρξη μόνο Τμημάτων χωρίς να υπάρχουν Σχολές. Για την καλύτερη λειτουργία κάθε Πανεπιστημίου ιδρύονται εργαστήρια και κλινικές οι οποίες ανήκουν στον Τομέα ή στο Τμήμα και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις στη Σχολή. Η λειτουργία τους διέπεται από τον εσωτερικό κανονισμό τους. Σε κάθε Πανεπιστήμιο ιδρύεται ενιαία βιβλιοθήκη, για την εξυπηρέτηση των σκοπών της έρευνας και της διδασκαλίας. Αυτή λειτουργεί ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη υπηρεσία και αποτελείται από την κεντρική βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και τις βιβλιοθήκες των Τμημάτων.

Διαδικασία Εισαγωγής

Η εισαγωγή των φοιτητών σε αυτά τα ιδρύματα εξαρτάται από την επίδοσή τους σε εξετάσεις εθνικού επιπέδου που λαμβάνουν χώρα στη Β' και Γ' τάξη του Λυκείου.

Δίδακτρα – Χρηματοδότηση φοιτητών

Η φοίτηση στα πανεπιστήμια είναι δωρεάν. Τα συγγράμματα χορηγούνται δωρεάν σε όλους τους φοιτητές. Παρέχεται επίσης δωρεάν σίτιση ανάλογα με την προσωπική ή οικονομική κατάσταση του κάθε φοιτητή, ενώ οι φοιτητές δικαιούνται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη καθώς επίσης και μειωμένο εισιτήριο στα δημόσια μέσα μεταφοράς.

Ακαδημαϊκό έτος

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31^η Αυγούστου του επομένου. Το εκπαιδευτικό έργο -κάθε ακαδημαϊκό έτος- διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και τρεις (3) εβδομάδες για εξετάσεις. Το πρώτο εξάμηνο αρχίζει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου και το δεύτερο εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου.

Μαθήματα

Το πρόγραμμα σπουδών, σε κάθε Τμήμα Πανεπιστημίου, περιλαμβάνει τους τίτλους των μαθημάτων (υποχρεωτικών, κατ' επιλογή υποχρεωτικών και προαιρετικών), το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες για τη διδασκαλία τους και άλλες χρήσιμες πληροφορίες που αφορούν τις σπουδές. Το πρόγραμμα σπουδών προσαρμόζεται στο συγκεκριμένο αριθμό εξαμήνων –το λιγότερο οκτώ (8)- που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα περιλαμβάνει έναν αριθμό διδακτικών μονάδων (δ.μ.). Η δ.μ. αντιστοιχεί σε μια εβδομαδιαία ώρα διδασκαλίας, επί ένα εξάμηνο, προκειμένου περί αυτοτελούς διδασκαλίας μαθήματος και σε μία (1) μέχρι τρεις (3) εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας ή άσκησης, επί ένα εξάμηνο, για το υπόλοιπο εκπαιδευτικό έργο. Στο πρόγραμμα σπουδών περιέχεται και ο ελάχιστος αριθμός δ.μ. που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου. Το πρόγραμμα σπουδών ενός Τμήματος ενδέχεται να περιλαμβάνει υποχρεωτική, για τους φοιτητές του, πρακτική άσκηση σε χώρους εργασίας -για έξι (6) μήνες τουλάχιστον- υπό την εποπτεία του Τμήματος. Το διδακτικό έργο περιλαμβάνει: 1. την αυτοτελή διδασκαλία ενός μαθήματος, 2. τις εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις και την εν γένει πρακτική άσκηση των φοιτητών και, 3. την επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και την πραγματοποίηση σεμιναρίων ή άλλων ανάλογων δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων των φοιτητών. Το διδακτικό έργο υποβοηθείται με τα αντίστοιχα διδακτικά βιβλία ή άλλα βοηθήματα, τα οποία χορηγούνται δωρεάν στους φοιτητές και με τη χορήγηση της σχετικής ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας.

Αξιολόγηση – Τίτλοι σπουδών

Σε κάθε μάθημα η βαθμολογία του φοιτητή καθορίζεται από το διδάσκοντα, ο οποίος υποχρεώνεται να οργανώσει -κατά την κρίση του- γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή να στηριχθεί σε θέματα ή σε εργαστηριακές ασκήσεις. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα, ο φοιτητής υποχρεούται να το επαναλάβει σε επόμενο εξάμηνο. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, ο φοιτητής πρέπει ή να το επαναλάβει σε επόμενα εξάμηνα ή να το αντικαταστήσει με άλλο μάθημα επιλογής.

Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και παίρνει πτυχίο όταν επιτύχει στα προβλεπόμενα μαθήματα και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων. Το πτυχίο, ο τύπος του οποίου καθορίζεται από τον εσωτερικό κανονισμό των Πανεπιστημίων, έχει ισχύ για την αγορά εργασίας χωρίς καμία περαιτέρω πιστοποίηση.

• Πανεπιστημιακός Τομέας: μεταπτυχιακός κύκλος σπουδών

Στα ελληνικά Πανεπιστήμια λειτουργούν Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), που οδηγούν στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Εξειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) και/ή Διδακτορικού Διπλώματος. Την ευθύνη για την υλοποίηση του Π.Μ.Σ. την έχει το αντίστοιχο -με το επιστημονικό πεδίο του μεταπτυχιακού προγράμματος- Τμήμα και η τελική έγκριση δίνεται από τον Υπουργό Παιδείας. Σε ορισμένα

μεταπτυχιακά προγράμματα είναι δυνατό να συμπράττουν και τμήματα Τ.Ε.Ι. Η εισαγωγή των υποψηφίων στα *Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)* γίνεται με τη διαδικασία της επιλογής ή των εξετάσεων (προφορικών ή/και γραπτών). Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η γνώση μιας ξένης γλώσσας (για τους έλληνες υποψήφιους), ενώ κατά τη διαδικασία επιλογής συνεκτιμώνται ο βαθμός του πτυχίου, η επίδοση στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι συναφή με το Π.Μ.Σ., η προπτυχιακή διπλωματική εργασία και η τυχόν ερευνητική – συγγραφική δραστηριότητα του υποψηφίου. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εγγραφή σε πρόγραμμα απόκτησης διδακτορικού διπλώματος αποτελεί η απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (ΜΔΕ) που οργανώνεται και λειτουργεί σε Πανεπιστήμιο. Η χρονική διάρκεια ενός *Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)* δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα ημερολογιακό έτος. Τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, τα μαθήματα που διδάσκονται και ο αριθμός των ωρών που προβλέπονται για κάθε μάθημα καθορίζονται από τη *Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ.)* του Τμήματος και εγκρίνονται από τη Σύγκλητο του οικείου Πανεπιστημίου. Για την απονομή διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η εκπόνηση πρωτότυπης μελέτης η οποία αναμένεται να συμβάλει στην προαγωγή της επιστήμης. Η όλη ερευνητική εργασία πραγματοποιείται με ορισμένους αυστηρούς περιορισμούς και υπό την επίβλεψη τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής που έχει ορίσει το οικείο Τμήμα του Πανεπιστημίου.

• **Ανοιχτό Πανεπιστήμιο**

Το 1997 ιδρύθηκε το *Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.)*, το οποίο αποτελεί αυτοτελές και πλήρως αυτοδιοικούμενο *Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.)* που έχει τη μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου. Το Ε.Α.Π. έχει ως αποστολή την παροχή εξ αποστάσεως -προπτυχιακής και μεταπτυχιακής- εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, με την ανάπτυξη και αξιοποίηση του κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και τη χρήση πρόσφορων μεθόδων διδασκαλίας. Στους σκοπούς του Ε.Α.Π. εντάσσεται και η προαγωγή της επιστημονικής έρευνας, στο πεδίο της μετάδοσης της γνώσης από απόσταση. Το Ε.Α.Π. οργανώνει προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης ή μετεκπαίδευσης που οδηγούν σε πιστοποιητικά παρακολούθησης ή επιμόρφωσης, καθώς και εκπαιδευτικά προγράμματα που οδηγούν, υπό προϋποθέσεις, σε ακαδημαϊκούς τίτλους σπουδών (προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς). Στο Ε.Α.Π. γίνονται δεκτοί χωρίς εξετάσεις οι κάτοχοι απολυτηρίου Λυκείου ή ισοτίμου ή αντίστοιχου τίτλου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εσωτερικού ή εξωτερικού. Προτεραιότητα δίνεται σε υποψηφίους ηλικίας 23-45 ετών και στους κατοίκους των ακριτικών περιοχών της Χώρας. Σε περίπτωση αυξημένης ζήτησης, που είναι και το σύνθημα, διεξάγεται κλήρωση.

Ο θεσμός αυτός παρέχει τη δυνατότητα σπουδών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ανεξάρτητα από την ηλικία των υποψηφίων, διασφαλίζει δηλαδή σε αυτούς μια «δεύτερη ευκαιρία» για τη δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση τους. Επίσης, το Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο προσφέρει πανεπιστημιακές σπουδές σε όσους για οποιοδήποτε λόγο δεν έχουν τη δυνατότητα συχνής φυσικής παρουσίας στις αίθουσες διδασκαλίας ή στα εργαστήρια. Ήδη από το 1998 άρχισε η εφαρμογή μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Ε.Α.Π. που οδηγούν σε διπλώματα μεταπτυχιακής ειδίκευσης και πιστοποιητικά μεταπτυχιακής επιμόρφωσης.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (Πηγή: http://www.ypepth.gr/el_ec_page969.htm)

Η Εκπαίδευση στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά μεταξύ των ηλικιών 6-15, δηλαδή περιλαμβάνει την Πρωτοβάθμια (Δημοτικό) και την κατώτερη Δευτεροβάθμια (Γυμνάσιο). Η σχολική ζωή, όμως, των μαθητών μπορεί να ξεκινά από την ηλικία των 2,5 ετών (προσχολική εκπαίδευση) σε ιδρύματα (ιδιωτικά και δημόσια) που ονομάζονται Βρεφονηπιακοί Παιδικοί Σταθμοί. Ορισμένοι Βρεφονηπιακοί Παιδικοί σταθμοί διαθέτουν και Νηπιακά Τμήματα που λειτουργούν παράλληλα προς τα Νηπιαγωγεία.

Η διάρκεια φοίτησης στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (Δημοτικό) είναι εξαετής, με ηλικία εισόδου το 6ο έτος. Παράλληλα προς τα κοινά Νηπιαγωγεία και Δημοτικά λειτουργούν και Ολοήμερα σχολεία, τα οποία έχουν διευρυμένο ωράριο λειτουργίας και εμπλουτισμένο Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Η μετα-υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, σύμφωνα με τη μεταρρύθμιση του 1997, περιλαμβάνει δύο τύπους σχολείων: τα Ενιαία Λύκεια και τα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ). Η διάρκεια φοίτησης είναι τριετής στα Ενιαία Λύκεια και διετής (α' κύκλος σπουδών) ή τριετής (β' κύκλος σπουδών) στα Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια, ενώ δεν αποκλείονται αμοιβαίες μετακινήσεις από τον ένα τύπο σχολείου στον άλλο.

Παράλληλα με τα κοινά σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λειτουργούν και Ειδικά Νηπιαγωγεία, Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια και λυκειακές τάξεις, που απευθύνονται σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επίσης λειτουργούν και Μουσικά, Εκκλησιαστικά και Αθλητικά Γυμνάσια και Λύκεια.

Στη μετα-υποχρεωτική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση εντάσσονται και τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), τα οποία προσφέρουν επίσημη αλλά αδιαβάθμητη εκπαίδευση. Τα Ιδρύματα αυτά χαρακτηρίζονται αδιαβάθμητα, γιατί δέχονται τόσο αποφοίτους Γυμνασίου όσο και αποφοίτους Λυκείου, ανάλογα με τις επιμέρους ειδικότητες που προσφέρουν.

Η δημόσια πανεπιστημιακή εκπαίδευση χωρίζεται σε ΑΕΙ και ΤΕΙ. Η εισαγωγή των φοιτητών σ' αυτά τα ιδρύματα εξαρτάται από την επίδοσή τους σε εξετάσεις εθνικού επιπέδου που λαμβάνουν χώρα στη Β' και Γ' τάξη του Λυκείου. Επιπρόσθετα, στο ΕΑΠ οι φοιτητές γίνονται αποδεκτοί από την ηλικία των 22 ετών μετά από κλήρωση.

Το διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζει συνοπτικά τη δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, όπως αυτό συγκροτείται από ιδρύματα της επίσημης τυπικής, διαβαθμισμένης ή αδιαβάθμιστης εκπαίδευσης.

Η επίσημη τυπική εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από καθορισμένη διάρκεια σπουδών, επαναληψιμότητα, και απονομή επίσημου τίτλου σπουδών στο τέλος τους, ο οποίος αποτελεί και την κρατική νομιμοποίησή της.

Η διαβάθμιση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων συνεπάγεται την υποχρέωση κατοχής του αποδεικτικού τίτλου (απολυτηρίου, πτυχίου κλπ.) του προηγούμενου επιπέδου σπουδών για τη συνέχιση στο επόμενο.

Επισημαίνεται ότι το διάγραμμα δίνει τη γενική εικόνα του εκπαιδευτικού συστήματος σε όσες εκφάνσεις του εμποτεύονται κυρίως από το ΥΠΕΠΘ, που είναι και οι μεγαλύτερες σε έκταση. Όμως, μια ευρύτερη ανάλυση δείχνει ότι το σύνολο των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που προσφέρονται στην Ελλάδα αποτελεί ένα πλέγμα πολύ πιο πολύπλοκο, πολυεπίπεδο και διαφοροποιημένο. Πολλές άλλες εκπαιδευτικές υπηρεσίες, διαβαθμισμένες ή αδιαβαθμιστες, προσφέρονται μέσα στο επίσημο εκπαιδευτικό σύστημα και σε συνεργασία με αυτό ή και εντελώς ανεξάρτητες από όσες εντάσσονται στον βασικό πυρήνα του.

Λεπτομερής περιγραφή του Ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος υπάρχει και στον Εθνικό Φάκελο που συντάχθηκε από την Ελληνική Υπηρεσία του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Εκπαίδευση "ΕΥΡΥΔΙΚΗ".